

Heden! Tænk Dem nu, hvorledes man vilde stille sig, dersom der havde været Tale om Oprettelse af Jordbrug i de gode Egne! Der er da Tale om at give den enkelte ikke nogle faa Tusinde Kroner, men mange Tusinde Kroner, for ellers kan de ikke besidde disse Ejendomme. Det har jeg intet imod. Men saa skal man ogsaa kunne forståa, at man ikke kan komme og sige til de Pionerer, der gør et Stykke Arbejde for at skabe sig Hjem paa den golde Hede: I kommer os ikke ved.

Efter at den daværende Folketingsmand for Vejle, afdøde Landstingsmand Thomas Nielsen fra Herning, med den Ænhergi, han var i Besiddelse af, naar det gjaldt om at forfølge en Sag, havde sat sig i Arbejde for Sagen, lykkedes det at faa sat ind paa Finansloven en aarlig Bevilling paa 20 000 Kr. til Udlaan til Hedesogne. Det var i de Dage, da man saa smaat paa det og ikke havde Millioner at tumle med saadan som nu. Dette Beløb kunde mod kommunal Garanti udlaanes til de enkelte Hedeopdyrkere. Da jeg i 1895 kom ind i Rigsdagen, havde jeg personligt Kendskab til Hedeopdyrkningen, og jeg gjorde, saa godt som jeg kunde, mit til, at denne lille Bevilling kunde blive forhøjet. Efter nogle faa Aars Forløb blev den forhøjet til 30 000, og det Beløb staaer den paa nu. Det er, hvad der kan laanes ud til Hedeopdyrkere mod Kommunernes Garanti. Men Kommunerne har ikke været særlig villige til at gaa ind paa disse Garantier, og det forstaaer jeg godt, fordi det i og for sig er ret meningsløst, saaledes som Kreditforholdene blev. Jeg vil her bemærke, at Husmandskreditforeningens Oprettelse og dens Laan har været til stor Hjælp for Hedeopdyrkerne.

Det er ikke saadan, at det kun er nogle enkelte Mænd, det her drejer sig om. Vi, der er fødte og opdragne i disse Egne, har set, at Udflytternes Antal er fordoblet flere Gange i den Tid, vi har levet der. Det gælder i alt Fald den Kommune, hvor jeg har boet hele min Levetid og det samme gælder mange andre Steder. Nu kom man for nogle Aar siden og sagde: Der maa gives Hjælp til disse Nybyggere fra „Hedebruget“'s Side. Saa fik „Hedebruget“ den omtalte Bevilling paa 10 000 Kr., og denne er paa den foreliggende Finanslov forhøjet til 20 000 Kr. Overfor denne Bevilling paa 10 000 Kr. staaer der nu 66 Andragender. Saa siger Bestyrelsen for „Hedebruget“, som har med denne Sag at gøre: Vi kan ikke give til alle disse 66, saa faaar de saa at sige ingenting. Saa skyder vi 16 af de mest velstillede ud. Men hvad vil det sige: 16 af de mest velstillede? Selv siger disse, at de havde Hjælp behov; men

de anser sig for de mest velstillede, og derfor skydes de ud. Jeg har haft en Del af disse Andragender til Gennemsyn, og jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse gerne fremføre disse Andrageres Motivering for deres Ansøgning om Støtte. Af de 50 Ansøgninger, man tænker paa at imødekomme, har jeg taget 5 fra forskellige Egne i Jylland. Man har i dem gode Eksempler paa, hvorledes disse Folk ser paa Forholdene.

Den første af de paagældende Folk hedder Povl Augustinus Hvam. Han hører under Torning Lokalforening. Han har overtaget en Ejendom i 1913 paa i alt 13 Tdr. Land. Opdyrkningen begyndte han i 1915. Han har opdyrket 3½ Td. Land og ønsker nu Tilskud til Opdyrkning af 3 Tdr. Land. Han har tidligere — under Afdeling A., — d. v. s. under „Hedebruget“'s almindelige Afdeling (til Mergling m. m.) — faaet 40 Kr. Han skriver som Motivering for sit Andragende om Tilskud følgende: „Til Oplysning om min Bedrift og økonomiske Stilling kan jeg oplyse: Jeg købte 13 Tdr. Land i 1914, hvoraf 10½ Td. Land var Hede, 1½ Td. Land Ager og 1 Td. Land Mose, og begyndte derefter at opdyrke Heden ved lejet Hjælp. Jeg har nu 5½ Td. Land Mark“ — som altsaa nu er opdyrket — „og har i Fjor faaet en Del pløjet første Gang, som nu snart er tjenligt til Mergling. Jeg har boet til Leje i et Hus, som ligger i Nærheden af min Jordlod, men i Fjor Sommer begyndte jeg at bygge et Hus paa min Lod, som jeg nu bebor, og haaber at faa et Hjem, hvor jeg kan have Beskæftigelse det meste af Aaret, men det har jo været dyrt at bygge i disse Tider, og da jeg samtidig skal købe Besætning, kniber det jo med at komme i Gang. Jeg haaber derfor, at den ærede Bestyrelse for „Hedebruget“ vil tage mig i Betragtning ved Uddeling af Tilskud B. Det bemærkes, at jeg intet ejede og har begyndt med tomme Hænder.“

Den lokale Bestyrelse, der har beset Ejendommen, siger om den: Ansøgeren har i 1919 opført et pænt lille Hus, indrettet til Beboelse med Lade og Stald og med Plads til 4 Køer og 1 Hest samt til Svin, endvidere et Skur til Brænde m. m. Ansøgeren er Ungkarl, men agter at gifte sig nu i Efteraaret. Han er meget flittig og paapassende. Han benytter sin fritid til Husflidsarbejder og underviser Omegnens Ungdom i Husflid. De fleste af de Møbler, som findes i Huset, har han selv forfærdiget, og sammen med sin Broder har han selv opført Huset. Da Ansøgeren har begyndt uden Kapital paa en raa Hede og har gode Evner til at skabe sig et Hjem paa Heden, anbe-